

І. Д. Головацький

Окуневський Ярослав Іполитович

ОКУНЕВСЬКИЙ Ярослав Іполитович (05. 03. 1860, м. Радівці, нині Сучав. пов., Румунія – 24. 10. 1929, м. Городенка, нині Івано-Фр. обл.) – військовик, громадський діяч, письменник. Брат Теофіла і Ольги Окуневських. Генерал-майор мор. мед. служби ВМФ Австро-Угорщини (1914). Дійсний член НТШ. Закін. гімназію з польс. мовою навч. у м. Коломия (нині Івано-Фр. обл.), Віден. університет (1884). Під час навч. належав до укр. студент. товариства «Січ», 1880 обраний його головою. Служив лікарем на кораблях ВМФ Австро-Угорщини, відвідав низку країн бас. Середзем. моря, Європи, Африки, Азії, Океанії, Америки. Свої враження про них публікував у пресі, згодом ці публікації видано під назвою «Листи з чужини» (кн. 1, Чц., 1898; кн. 2, Л., 1902; перевид. – К., 2009). Листувався з І. Франком, який назвав твори О. «взірцем української мемуарної та туристичної літератури». 1885 надрукував спогади «Чорногора і чорногорці», 1897–1925 – низку публіцист. і полеміч. статей у г. «Діло». Допоміг відкрити Нар. дім і першу повіт. лікарню в Городенці, надавав матеріал. допомогу товариствам «Просвіта» (обраний почес. чл.) і «Рідна школа», укр. видавництвам у Львові та Чернівцях, профінансував друк ювілей. альманаху «Січ» (1908) тощо. Працював у мор. шпиталі в м. Пола (нині Пула, Хорватія), з поч. 1-ї світової війни – гол. лікар і нач. гол. мед. служби ВМФ Австро-Угорщини. Після проголошення 1918 ЗУНР очолив її Держ. мед. місію у Відні, завідував сан. справами у Держ. Секретаріаті ЗУНР. Надавав значну допомогу військ.-мор. аташе УНР у Відні капітану 2-го рангу В. Дашкевичу-Горбацькому, 1919 організував доставку медикаментів і військ.-мед. майна для Армії УНР. Згодом переїхав до Городенки, де займався лікар. практикою. 2006 ТРК ВМС ЗСУ «Бриз» разом із громад. військ.-істор. клубом ВМС України ім. С. Шрамченка заснували літ.-мист. і мед. премію ВМС України ім. О.

Державний архів

ЦДІА України у Львові. Ф. 834, оп. 1, спр. 7, арк. 4.

Рекомендована література

1. Яшан В. З минулого Городенки і околиці // Городенщина: Істор.-мемуар. зб. Нью-Йорк; Торонто; Вінніпег, 1978;
2. Колянчук О. Увічнення нескорених: Українські військові меморіали 20–30-х рр. ХХ ст. у Польщі. Л., 2003;
3. Литвин М., Науменко К. Збройні сили України першої половини ХХ ст. Генерали і адмірали. Л.; Х., 2007;
4. Мохарук Д. Ярослав Окуневський – адмірал Австро-Угорського морського флоту (до 150-річчя з дня народження) // Краєзнавець Прикарпаття. 2010. № 15.

Бібліографічний опис:

Окуневський Ярослав Іполитович / І. Д. Головацький // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-76225>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).